

Insolvență - Franța

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [fr](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.
Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: [en](#).

CUPRINS

- 1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?
- 2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?
- 3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?
- 4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?
- 5 În ce condiții se poate invoca o compensare?
- 6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?
- 7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditorii individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?
- 8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?
- 9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?
- 10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?
- 11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?
- 12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?
- 13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?
- 14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?
- 15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?
- 16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?
- 17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

Orice persoană angajată în activități comerciale sau artisanale, orice agricultor, orice persoană fizică care exercită o activitate profesională independentă, inclusiv o profesie liberală care face obiectul unui statut legislativ sau de reglementare sau al cărei titlu este protejat, precum și orice persoană juridică de drept privat pot face obiectul unei proceduri de salvagardare, de reorganizare judiciară sau de lichidare judiciară.

O întreprindere individuală poate beneficia de deschiderea unei proceduri de insolvență.

Numai o persoană în activitate poate beneficia de deschiderea unei proceduri de salvagardare. În cazul unei reorganizări judiciare sau al unei lichidări judiciare, persoana poate să-și fi încetat deja activitatea în momentul deschiderii procedurii.

Persoanele juridice de drept privat care pot face obiectul unei proceduri de insolvență sunt societățile comerciale, societățile civile, grupurile de interes economic, asociațiile, sindicatele profesionale și comitetele de întreprinderi.

Grupurile de drept privat care nu au personalitate juridică, cum ar fi societățile mixte sau cele în formare, nu pot beneficia de deschiderea unei proceduri de insolvență.

De asemenea, sunt excluse toate persoanele juridice de drept public.

Salvgardare accelerată și salvagardare financiară accelerată:

Debitorul poate recurge la o procedură de salvagardare accelerată sau la o procedură de salvagardare financiară accelerată în cazul în care conturile sale au fost certificate de un auditor sau întocmite de către un expert contabil și dacă acesta are mai mult de 20 de angajați sau o cifră de afaceri, fără taxe, care depășește 3 milioane EUR sau un bilanț total care depășește 1,5 milioane EUR. Procedurile de salvagardare accelerată și de salvagardare financiară accelerată sunt deschise, de asemenea, pentru un debitor care și-a întocmit conturile consolidate.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?

Salvgardarea este inițiată în condițiile unor dificultăți insurmontabile pentru debitor și în absența încetării plăților.

Reorganizarea judiciară este inițiată atunci când debitorul, aflat în imposibilitatea de a-și onora datoriile exigibile cu activul disponibil, își încetează plățile.

Reorganizarea judiciară are scopul de a permite continuarea activității întreprinderii, menținerea locurilor de muncă și lichidarea datoriilor. Deschiderea acestei proceduri trebuie să fie solicitată de către directorul întreprinderii în termen de 45 de zile de la data încetării plăților.

Lichidarea judiciară este inițiată atunci când întreprinderea se află în încetare de plăți și când reorganizarea este, în mod evident, imposibilă.

Numai debitorul poate solicita deschiderea unei proceduri de salvagardare.

Dimpotrivă, deschiderea unei proceduri de reorganizare judiciară sau de lichidare judiciară poate fi solicitată, pe lângă debitor, de către un creditor sau de ministerul public, cu condiția să nu fie în curs de desfășurare o procedură de conciliere (procedură de pre-insolvență).

Hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență produce efecte de la data la care a fost pronunțată. În consecință, aceasta produce efecte începând cu ora zero a zilei în care a fost pronunțată.

Hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență este notificată debitorului în termen de opt zile de la data emiterii acesteia și comunicată practicienilor în insolvență și ministerului public, inclusiv în celelalte state membre unde debitorul are un sediu.

Hotărârea produce imediat efecte asupra tuturor.

În termen de cincisprezece zile de la data pronunțării hotărârii, se consemnează hotărârea de deschidere a procedurii în Registrul comerțului, în registrul profesiilor sau într-un registru special menținut de grefa Tribunalului de Primă Instanță.

Un extras din hotărâre se publică în *Bodacc (Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales* - Jurnalul Oficial al anunțurilor civile și comerciale) și într-un ziar de anunțuri juridice din locul unde se află sediul sau adresa profesională a debitorului.

Salvgardare accelerată și salvagardare financiară accelerată

Există, de asemenea, procedura de salvagardare accelerată și procedura de salvagardare financiară accelerată.

Procedura de salvagardare accelerată poate fi deschisă la cererea unui debitor implicat într-o procedură de conciliere care dovedește că a întocmit un proiect de plan prin care vizează să asigure sustenabilitatea întreprinderii.

Faptul că debitorul se află în încetare de plăți nu constituie un obstacol pentru deschiderea procedurii de salvagardare accelerată dacă această situație nu este anterioară datei cererii de deschidere a procedurii de conciliere cu mai mult de 45 de zile.

Procedura de salvagardare financiară accelerată poate fi deschisă în aceleași condiții ca în cazul procedurii de salvagardare accelerată și atunci când conturile debitorului arată că gradul său de îndatorare permite adoptarea unui plan doar de către creditorii care au calitatea de membri ai comitetului instituțiilor de credit.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

Întreg patrimoniul debitorului face obiectul procedurii de insolvență.

În cazul în care debitorul este un întreprinzător individual, patrimoniul său personal este vizat, de asemenea.

Cu toate acestea, locuința principală a unui întreprinzător individual care desfășoară o activitate comercială, industrială, meșteșugărească, agricolă sau o profesie liberală este insesizabilă de drept de către creditorii profesionali.

Celelalte bunuri funciare construite sau reconstruite care nu sunt destinate utilizării profesionale pot face obiectul unei declarații de insesizabilitate. O astfel de declarație, care trebuie făcută prin declarație notarială și publicată, nu produce efecte decât în raport cu creditorii profesionali ale căror drepturi survin după data publicării.

Insesizabilitatea locuinței principale a debitorului de către creditorii profesionali îndeplinește un obiectiv de protecție a debitorului și a familiei sale.

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

Desistarea debitorului

Salvagardare și reorganizare judiciară

În cazul deschiderii unei proceduri de salvagardare sau de reorganizare judiciară, debitorul rămâne în posesia activelor sale și continuă să-și administreze întreprinderea.

În cadrul procedurii de salvagardare, un administrator judiciar supraveghează sau asistă debitorul în activitatea sa de administrare a întreprinderii, în conformitate cu misiunea stabilită de instanță.

În cadrul reorganizării judiciare, administratorul judiciar asistă debitorul în activitatea de administrare sau asigură el însuși administrarea, în întregime sau parțial, în locul debitorului.

Lichidarea judiciară

În cazul deschiderii unei proceduri de lichidare judiciară, debitorului i se retrage dreptul de administrare și de control asupra bunurilor sale. Drepturile și acțiunile acestuia legate de patrimoniul profesional sunt exercitate de către lichidator. Lichidatorul asigură astfel administrarea bunurilor debitorului.

Practicienii în insolvență

Practicienii în insolvență sunt mandatarii judiciari plasați sub supravegherea Ministerului public și care aparțin unor profesii reglementate.

Acești profesioniști liberali specializați trebuie să fie înscrși pe liste naționale și să îndeplinească condiții stricte în ceea ce privește aptitudinile și moralitatea.

Pot fi desemnate, de asemenea, persoane care nu sunt înscrise pe liste, dar care au o experiență sau o calificare deosebită în ceea ce privește cauza respectivă.

Practicienii în insolvență sunt numiți de instanță în momentul deschiderii procedurii.

Aceștia își pot angaja răspunderea civilă în condițiile de drept comun.

Onorariile practicienilor sunt stabilite prin baremuri prevăzute prin decret; remunerarea acestora stabilită astfel este atribuită debitorului de către instanță.

Competențele practicienilor în insolvență și ale debitorului

Administratorul judiciar

În principiu, instanța care deschide o procedură de salvagardare sau de reorganizare judiciară desemnează un administrator judiciar care poate fi propus de către debitor în cadrul procedurii de salvagardare sau de către ministerul public.

Desemnarea acestuia nu este obligatorie în cazul în care debitorul are mai puțin de douăzeci de angajați și cifra sa de afaceri este mai mică de trei milioane de euro, fără taxe.

În cazul procedurii de salvagardare accelerată și al procedurii de salvagardare financiară accelerată, desemnarea unui administrator judiciar este întotdeauna obligatorie.

În cadrul procedurii de salvagardare, administratorul judiciar supraveghează sau asistă debitorul în activitatea sa de administrare a întreprinderii, în conformitate cu misiunea stabilită de instanță.

În cadrul reorganizării judiciare, acesta asistă debitorul în activitatea sa de administrare sau asigură el însuși administrarea, în întregime sau parțial, în locul debitorului.

Administratorul judiciar trebuie să întreprindă sau să determine debitorul să întreprindă acțiunile necesare conservării drepturilor întreprinderii împotriva debitorilor acesteia, precum și acțiunile necesare menținerii capacității de producție.

Administratorul judiciar are competențe proprii, cum ar fi de administrare sub semnătura sa a conturilor bancare ale debitorului cărui îi este interzis să emită cecuri, de solicitare a continuării contractelor în curs și de efectuare a concesiunilor necesare.

Mandatarul judiciar

Mandatarul judiciar este numit, în mod obligatoriu, de instanță în orice procedură colectivă.

Misiunea sa constă în reprezentarea creditorilor și a interesului lor colectiv.

Acesta stabilește lista de creanțe declarate, inclusiv cele salariale, împreună cu propunerile sale privind admiterea acestora, de respingere sau de trimitere la instanța competentă și transmite această listă judecătorului.

Lichidatorul

În hotărârea de lichidare judiciară, instanța numește un lichidator.

Lichidatorul trebuie să verifice creanțele și să înceapă operațiunile de valorificare a bunurilor din patrimoniul debitorului în vederea distribuirii activelor restante între creditori.

Acesta efectuează operațiunile de concesiune și poate să opteze pentru continuarea contractelor în curs.

Acesta reprezintă debitorul desistat și exercită astfel majoritatea drepturilor și acțiunilor patrimoniale ale acestuia în cursul procedurii de lichidare judiciară. În schimb, acesta nu poate exercita drepturile nepatrimoniale ale debitorului.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

Compensarea este o metodă de lichidare a obligațiilor reciproce până la cea mai mică.

Aceasta nu poate avea loc decât între două persoane aflate simetric în poziția de creditor și de debitor una față de cealaltă.

Compensarea realizează astfel o dublă plată simplificată între creanțe reciproce.

În principiu, îi este interzis debitorului să plătească orice creanță apărută anterior hotărârii de deschidere a procedurii de salvagardare sau de reorganizare judiciară.

Cu toate acestea, interdicția de plată a creanțelor anterioare este ridicată pentru plata prin compensare a unor creanțe conexe. Sunt considerate conexe creanțele reciproce rezultate sau derivate din executarea sau neexecutarea aceluiași contract.

În cazul în care o creanță conexă creanței anterioare apare ulterior hotărârii de deschidere a procedurii, se poate efectua plata acesteia, prin compensare cu creanța anterioară, cu condiția ca aceasta din urmă să fi fost declarată.

Creanțele reciproce sunt considerate conexe atunci când acestea rezultă sau derivă din executarea sau neexecutarea aceluiași contract sau a unui ansamblu contractual.

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Procedura de continuare a contractelor în curs

Deschiderea procedurii de insolvență nu aduce atingere existenței contractelor dintre debitor și partenerii acestuia (furnizori, clienți) aflate în curs la data deschiderii.

Contractul în curs este un contract în curs de existență și în curs de executare în momentul deschiderii procedurii, un contract cu executare succesivă care nu a încetat la data respectivă sau un contract cu executare instantanee care nu a avut încă loc, dar care este deja încheiat.

Cealaltă parte la contractul în curs poate beneficia de un privilegiu și va fi plătită cu prioritate în raport cu ceilalți creditori.

Salvgardare și reorganizare judiciară

Contractul este continuat *a priori* în mod automat; administratorul judiciar dispune de o opțiune referitoare la ordinea publică care îi permite să solicite continuarea contractului cu obligația de a plăti serviciile care îi sunt furnizate.

În absența unui administrator judiciar, debitorul are posibilitatea de a solicita executarea contractelor în curs, după obținerea acordului din partea mandatarului judiciar.

Contractul continuat se execută în mod normal, conform prevederilor contractuale.

Administratorul judiciar are posibilitatea de a rezilia contractul pentru neexecutarea anticipată a obligațiilor de către debitor, în cazul în care constată că acesta nu deține fonduri suficiente pentru îndeplinirea obligațiilor respective.

Contractul în curs este reziliat de drept în cazul în care, la expirarea termenului de o lună, administratorul judiciar nu a solicitat în mod expres executarea contractului în curs.

Același lucru este valabil, de asemenea, în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată sau al absenței acordului celeilalte părți la contract de a continua relațiile contractuale.

Administratorul judiciar poate, de asemenea, să solicite judecătorului să dispună rezilierea contractului în curs, în cazul în care rezilierea este necesară pentru salvagardarea sau reorganizarea debitorului și cu condiția ca aceasta să nu aducă atingere în mod excesiv intereselor celeilalte părți la contract.

Lichidarea judiciară

Toate contractele în curs sunt menținute, în principiu.

Numai lichidatorul are posibilitatea să solicite executarea contractelor în curs furnizând prestația promisă debitorului.

Contractul în curs este reziliat de drept în cazul în care, la expirarea termenului de o lună, lichidatorul nu a solicitat în mod expres executarea contractului în curs.

Același lucru este valabil în cazul în care prestația debitorului se referă la plata unei sume de bani, la data la care cealaltă parte la contract este informată cu privire la decizia lichidatorului de a nu continua contractul, precum și în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată.

De asemenea, lichidatorul are posibilitatea de a rezilia contractul pentru neexecutarea anticipată a obligațiilor de către debitor, în cazul în care constată că acesta nu deține fonduri suficiente pentru îndeplinirea obligațiilor respective.

În cazul în care prestația nu se referă la plata unei sume de bani, lichidatorul poate, de asemenea, să solicite judecătorului să dispună rezilierea contractului în curs, în cazul în care aceasta este necesară pentru operațiunile de lichidare și în cazul în care aceasta nu aduce atingere în mod excesiv intereselor celeilalte părți la contract.

Transferul contractelor în curs

În cadrul procedurii de reorganizare judiciară, în cazul în care planul de reorganizare prevede transferul întreprinderii către un terț, instanța poate dispune transferul contractelor care sunt utile pentru întreprindere (arendă, contract de furnizare, contract de franciză, închiriere, licență de funcționare).

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditori individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

În cazul unei proceduri de insolvență, creditorii au obligația să își revendice drepturile pe care le dețin în raport cu debitorul exclusiv în cadrul procedurii de insolvență și nu pot acționa individual în cererea de plată împotriva debitorului.

Hotărârea de încheiere a procedurii de lichidare judiciară din lipsă de active suficiente nu restabilește dreptul creditorilor de a exercita în mod individual acțiuni împotriva debitorului.

Se face excepție de la această regulă:

- pentru acțiunile referitoare la bunuri achiziționate în cadrul unei succesiuni deschise în cursul procedurii de lichidare judiciară;

- în cazul în care creanța provine dintr-o infracțiune pentru care s-a stabilit vinovăția debitorului sau în cazul în care aceasta se referă la drepturi asociate persoanei creditorului;

- în cazul în care creanța provine din acțiuni frauduloase săvârșite în detrimentul organismelor de protecție socială. Originea frauduloasă a creanței este stabilită fie printr-o hotărâre judecătorească, fie printr-o sancțiune pronunțată de un organism de asigurări sociale.

De asemenea, creditorii își recuperează dreptul de a introduce o acțiune individuală în următoarele cazuri:

- s-a pronunțat falimentul personal al debitorului;

- debitorul a fost recunoscut vinovat de faliment;

- debitorul, în temeiul oricăruia dintre activele sale, sau o persoană juridică al cărei administrator a fost acesta a făcut obiectul unei proceduri de lichidare judiciară încheiată anterior din lipsă de active suficiente cu mai puțin de cinci ani înainte de deschiderea procedurii la care este supus în prezent, precum și debitorul care, în cursul celor cinci ani anteriori datei respective, a beneficiat de o ștergere a datoriilor;

- procedura a fost deschisă ca procedură teritorială în sensul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență.

În plus, în caz de fraudă în ceea ce privește unul sau mai mulți creditori, instanța autorizează reluarea acțiunilor individuale de către creditorii împotriva debitorului. Instanța se pronunță în momentul încheierii procedurii după audierea sau citarea în mod corespunzător a debitorului, a lichidatorului și a autorităților de control. Aceasta poate să se pronunțe ulterior încheierii procedurii, la cererea oricărei părți interesate, în aceleași condiții.

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

Hotărârea de deschidere a unei proceduri de insolvență întrerupe sau interzice acțiunile introduse împotriva debitorului prin care se urmărește plata unei sume de bani sau anularea unui contract pentru neplata unor sume de bani.

Procedurile de executare și măsurile asigurătorii sunt suspendate, de asemenea.

Acțiunea creditorilor anterioară deschiderii procedurii colective este întreruptă sau suspendată.

Prin urmare, sunt vizați toți creditorii anteriori, indiferent dacă aceștia beneficiază sau nu de garanții.

Întreruperea și interzicerea acțiunilor individuale se aplică tuturor procedurilor de insolvență.

Procesele în curs sunt întrerupte până când creditorul care a inițiat acțiunea își declară creanța.

Acestea sunt reluate apoi de drept, însă urmăresc doar constatarea creanței și stabilirea cuantumului acesteia, cu excluderea pronunțării unei hotărâri împotriva debitorului.

Acțiunile în justiție și procedurile de executare, altele decât cele menționate mai sus, sunt continuate pe durata perioadei de observare împotriva debitorului, după contestarea mandatarului judiciar și a administratorului judiciar în cazul în care acesta are drept misiune asistarea sau reprezentarea debitorului sau ulterior reluării procesului la inițiativa mandatarului judiciar sau a administratorului financiar.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

Salvgardare și reorganizare judiciară

În perspectiva adoptării planului de salvagardare, creditorii sunt consultați cu privire la termenele de plată sau de remitere a datoriilor.

Propunerile sunt transmise de către administratorul judiciar mandatarului judiciar, reprezentant al creditorilor.

Mandatarul judiciar obține, în mod individual sau colectiv, acordul fiecărui creditor care și-a declarat creanța.

Mandatarul judiciar nu are obligația să consulte creditorii pentru care proiectul de plan nu modifică modalitățile de plată sau pentru care acesta prevede o plată integrală în numerar din momentul adoptării planului sau al admiterii creanțelor.

Comitetele de creditori

În cazul în care un debitor are mai mult de 150 de angajați și cifra sa de afaceri este mai mare de 20 de milioane EUR, se constituie comitete de creditori care se vor pronunța cu privire la proiectele de plan de lichidare a datorii acestuia.

Comitetele de creditori constau în reunirea, în adunări distincte, a unor categorii diferite de creditori pentru a li se prezenta propuneri pe care aceștia să le poată discuta și cu privire la care să se pronunțe în mod colectiv, și anume minoritatea trebuie să se conformeze deciziei majorității.

Există un comitet al instituțiilor de credit, format din societăți de finanțare și instituții de credit și similare, precum și un comitet format din principalii furnizori de bunuri sau servicii. În cazul în care există deținători de obligațiuni, o adunare generală formată din ansamblul creditorilor titulari de obligațiuni emise în Franța sau în străinătate este convocată în vederea deliberării cu privire la proiectul de plan adoptat de comitetele de creditori.

Administratorul judiciar trebuie să consulte comitetele de creditori cu privire la proiectul de plan și să voteze în favoarea unui plan înainte ca instanța să se poată pronunța cu privire la cauză.

În prezența comitetelor de creditori, orice creditor membru al unui comitet poate formula propuneri alternative la proiectul de plan prezentat de către debitor.

Prin urmare, proiectul de plan poate proveni de la debitor sau, în cadrul reorganizării judiciare, de la administrator cu ajutorul debitorului, însă poate, de asemenea, să fie legat de o inițiativă a creditorilor membri ai respectivelor comitete. Planul adoptat de comitete și, în cazul în care este diferit, cel susținut de către debitor sau administrator vor putea fi prezentate ulterior în instanță, în același timp.

Salvgardare accelerată

În cazul deschiderii unei proceduri de salvagardare accelerată, comitetele de creditori - comitetul instituțiilor de credit și comitetul furnizorilor de bunuri și servicii - se constituie în mod obligatoriu, precum și, după caz, adunarea generală a deținătorilor de obligațiuni.

De asemenea, creditorii care nu fac parte din comitete sunt consultați în mod individual.

Salvgardare financiară accelerată

În cazul deschiderii unei proceduri de salvagardare financiară accelerată, se constituie în mod obligatoriu doar comitetul instituțiilor de credit și, după caz, adunarea generală a deținătorilor de obligațiuni.

10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

Toate creanțele apărute anterior hotărârii de deschidere a procedurii trebuie să fie declarate, indiferent de tipul sau natura acestora: comerciale, civile, administrative (Trezoreria publică, organisme de protecție și asigurări sociale) sau penale (amenzi). Faptul că o creanță este negarantată sau privilegiată, exigibilă sau însoțită de un termen, certă sau condiționată nu prezintă relevanță.

Creanțele apărute în mod regulat ulterior hotărârii de deschidere pentru derularea procedurii sau, în contrapartidă, pentru un serviciu furnizat debitorului pentru activitatea sa profesională, se plătesc la scadența acestora.

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

Toți creditorii ale căror creanțe au apărut anterior hotărârii de deschidere a procedurii trebuie să își declare creanțele mandatarului judiciar, în cazul unei proceduri de salvagardare sau de reorganizare, sau lichidatorului, în caz de lichidare.

Perioada de declarare este de două luni de la data publicării hotărârii de deschidere a procedurii de insolvență.

Debitorul poate, de asemenea, să declare creanța unuia dintre creditorii săi în aceleași condiții.

Declarația se referă, de asemenea, la anumite creanțe apărute ulterior hotărârii de deschidere a procedurii, cele care nu beneficiază de un privilegiu de plată existent în favoarea creanțelor utile întreprinderii sau cele legate de derularea procedurii.

Creanța declarată trebuie să indice cuantumul sumelor datorate și care vor deveni scadente, datele de scadență, natura privilegiului sau a garanției existente, modalitatea de calcul al dobânzilor.

Nu este necesar un formular special pentru declararea creanței. Declarația trebuie să precizeze, în sine și fără echivoc, dorința creditorului de a solicita plata creanței sale, de a figura în declarația privind creanțele și de a participa la procedură.

După primirea observațiilor din partea debitorului, mandatarul judiciar întocmește lista creanțelor declarate împreună cu propunerile sale de admitere, de respingere sau de trimitere la instanța competentă.

Această listă este transmisă judecătorului și este comunicată administratorului judiciar.

Înainte de a admite sau de a respinge o creanță, judecătorul verifică existența, cuantumul și natura acesteia, în funcție de elementele de probă pe care le prezintă autorul declarației și, eventual, în funcție de dovezile prezentate de cei care sunt audiați și de mandatarul judiciar.

Creditorii care nu și-au declarat creanțele în termenul stabilit își pierd drepturile de plată și, prin urmare, nu pot participa la distribuirile de dividende și nici nu pot pretinde dividende în cazul adoptării unui plan sau al valorificării activelor debitorului dacă nu obțin ridicarea decăderii din drepturi de către judecător.

În cazul ridicării decăderii din drepturi, aceștia pot participa la distribuirile ulterioare cererii lor.

Salvgardare accelerată și salvgardare financiară accelerată

Debitorul întocmește lista creanțelor fiecărui creditor care a participat la procedura de conciliere care trebuie să fie incluse în declarația de creanțe. Lista este certificată de auditorul conturilor debitorului și este depusă la grefa tribunalului.

Mandatarul judiciar transmite fiecărui creditor extrasul din listă referitor la creanța sa.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

Un creditor privilegiat beneficiază de o garanție care îi asigură prioritatea la plată, în raport cu ceilalți creditori simpli, numiți chirografari, ai debitorului său, în cazul deschiderii unei proceduri colective în privința acestuia.

Astfel, un creditor poate fi privilegiat:

- deoarece dispune de o garanție acordată de debitorul acestuia sau pe care a obținut-o în justiție sau
- pentru că legea îi conferă un privilegiu ca urmare a calității sale.

Nu toți creditorii privilegiați sunt egali. În cazul în care mai mulți creditori privilegiați sunt în concurență, aceștia sunt plătiți în ordinea stabilită prin lege, dar întotdeauna înaintea creditorilor chirografari.

Creditorii chirografari sunt plătiți din activele rămase ale debitorului după plata creditorilor privilegiați. Distribuirea se efectuează astfel încât proporția dintre orice creanță admisă și valoarea plății efectuate să fie identică pentru toți creditorii.

Ordinea privilegiilor

Salvgardare și reorganizare judiciară

Distribuirea prețului de vânzare al unui bun imobil între creditori se face respectând următoarea ordine:

1. Creanțele „super privilegiate” ale salariilor: plata remunerației pentru ultimele șaiszeci de zile lucrătoare anterioare hotărârii de deschidere a procedurii;
2. Costurile judiciare apărute în mod regulat ulterior hotărârii de deschidere a procedurii, pentru derularea procedurii: costurile legate de conservarea, valorificarea bunurilor și distribuirea prețului între creditori (costuri de inventariere și de publicitate, remunerarea mandatarilor judiciari etc);
3. Creanțele garantate prin privilegiul concilierii: acestea sunt în beneficiul creditorilor care sunt de acord să aducă o nouă contribuție în numerar sau să furnizeze un nou bun sau un serviciu nou, în vederea asigurării continuării activității întreprinderii și a sustenabilității acesteia;
4. Privilegiul creanțelor apărute ulterior hotărârii de deschidere a procedurii: creanțele apărute pentru derularea procedurii sau din menținerea provizorie a activității sau creanțele apărute în contrapartidă pentru un serviciu furnizat debitorului pe durata menținerii activității sau din executarea unui contract în curs menținut de lichidator sau creanțele apărute pentru nevoile vieții de zi cu zi a debitorului persoană fizică;
5. Creanțele garantate prin privilegiul general al angajaților: plata remunerației pentru ultimele șase luni de muncă anterioare hotărârii de deschidere a procedurii;

6. Creanțele garantate printr-un privilegiu special sau printr-o ipotecă;
7. Creanțele negarantate.

Distribuirea prețului de vânzare al unui bun mobil între creditori se face respectând următoarea ordine:

1. Creanțele garantate printr-o garanție mobilă specială cu drept de retenție;
2. Creanțele „super privilegiate” ale salariilor: plata remunerației pentru ultimele șazeci de zile lucrătoare anterioare hotărârii de deschidere a procedurii.
3. Costurile judiciare apărute în mod regulat ulterior hotărârii de deschidere a procedurii, pentru derularea procedurii: costurile legate de conservarea, valorificarea bunurilor și distribuirea prețului între creditori (costuri de inventariere și de publicitate, remunerarea mandatarilor judiciari etc);
4. Creanțele garantate prin privilegiul concilierii: acestea sunt în beneficiul creditorilor care sunt de acord să aducă o nouă contribuție în numerar sau să furnizeze un nou bun sau un serviciu nou, în vederea asigurării continuării activității întreprinderii și a sustenabilității acesteia;
5. Privilegiul creanțelor apărute ulterior hotărârii de deschidere a procedurii: creanțele apărute pentru derularea procedurii sau din menținerea provizorie a activității sau creanțele apărute în contrapartidă pentru un serviciu furnizat debitorului pe durata menținerii activității sau din executarea unui contract în curs menținut de lichidator sau creanțele apărute pentru nevoile vieții de zi cu zi a debitorului persoană fizică;
6. Privilegiul de trezorerie;
7. Creanțele garantate printr-un privilegiu mobilă special fără drept de retenție;
8. Creanțele garantate prin alte privilegii mobiliare generale;
9. Creanțele negarantate.

Lichidarea judiciară

Distribuirea prețului de vânzare al unui bun imobil între creditori se face respectând următoarea ordine:

1. Creanțele salariale „super privilegiate” ale salariilor: plata remunerației pentru ultimele șazeci de zile lucrătoare anterioare hotărârii de deschidere a procedurii;
2. Costurile judiciare apărute în mod regulat ulterior hotărârii de deschidere a procedurii, pentru derularea procedurii: costurile de inventariere și de publicitate, remunerarea mandatarilor judiciari;
3. Creanțele garantate prin privilegiul concilierii: acestea sunt în beneficiul creditorilor care sunt de acord să aducă o nouă contribuție în numerar sau să furnizeze un nou bun sau un serviciu nou, în vederea asigurării continuării activității întreprinderii și a sustenabilității acesteia;
4. Creanțele garantate prin garanții imobiliare speciale;
5. Privilegiul creanțelor apărute ulterior hotărârii de deschidere a procedurii: creanțele apărute pentru derularea procedurii sau din menținerea provizorie a activității sau creanțele apărute în contrapartidă pentru un serviciu furnizat debitorului pe durata menținerii activității sau din executarea unui contract în curs menținut de lichidator sau creanțele apărute pentru nevoile vieții de zi cu zi a debitorului persoană fizică;
6. Creanțele negarantate.

Distribuirea prețului de vânzare al unui bun mobil între creditori se face respectând următoarea ordine:

1. Creanțele garantate printr-o garanție mobilă specială cu drept de retenție;
2. Creanțele salariale „super privilegiate” ale salariilor: plata remunerației pentru ultimele șazeci de zile lucrătoare anterioare hotărârii de deschidere a procedurii;
3. Costurile judiciare apărute în mod regulat ulterior hotărârii de deschidere a procedurii, pentru derularea procedurii: costurile de inventariere și de publicitate, remunerarea mandatarilor judiciari;
4. Creanțele garantate prin privilegiul concilierii;
5. Privilegiul creanțelor apărute ulterior hotărârii de deschidere a procedurii: creanțele apărute pentru derularea procedurii sau din menținerea provizorie a activității sau creanțele apărute în contrapartidă pentru un serviciu furnizat debitorului pe durata menținerii activității sau din executarea unui contract în curs menținut de lichidator sau creanțele apărute pentru nevoile vieții de zi cu zi a debitorului persoană fizică;

6. Creanțele garantate printr-o ipotecă mobilă sau creanțele garantate printr-un gaj pe materiale sau utilaje;
7. Privilegiul de trezorerie;
8. creanțele garantate printr-o garanție mobilă specială fără drept de retenție;
9. Alte privilegii mobiliare (articolul 2331 din Codul civil) și privilegiul general al salariilor;
10. Creanțele negarantate.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Salvgardare și reorganizare judiciară

Procedurile de salvagardare și de reorganizare judiciară au fost instituite pentru a permite salvagardarea întreprinderii, menținerea activității și a locurilor de muncă și lichidarea datoriilor, pe baza unui plan. Un plan de salvagardare sau de reorganizare poate fi adoptat numai dacă sunt îndeplinite aceste condiții.

Debitorul aflat în procedură de salvagardare sau administratorul, în caz de reorganizare judiciară, elaborează proiectul de plan, în cazul în care există o posibilitate reală ca întreprinderea să fie salvagardată. Acesta este format din trei componente:

— o componentă economică și financiară care stabilește perspectivele de reorganizare în funcție de posibilități și de modalitățile de desfășurare a activităților, de starea pieței și de mijloacele de finanțare disponibile;

— definirea modalităților de achitare a datoriilor și a eventualelor garanții pe care directorul întreprinderii trebuie să le subscrie pentru a asigura executarea acestora;

— o componentă socială, în care acesta descrie și justifică nivelul și perspectivele de ocupare a forței de muncă, precum și condițiile sociale avute în vedere pentru continuarea activității. În cazul în care proiectul prevede concedieri din motive economice, acesta reamintește măsurile deja adoptate și stabilește măsurile care trebuie luate pentru a facilita reangajarea și remunerarea angajaților ale căror locuri de muncă sunt amenințate.

Planul menționează ansamblul angajamentelor asumate de persoanele responsabile pentru punerea în aplicare și care sunt necesare pentru reorganizarea întreprinderii.

Instanța se pronunță ulterior cu privire la proiectul de plan care îi este prezentat de către debitor sau de către un creditor.

Hotărârea instanței prin care se adoptă un plan de salvagardare sau de reorganizare sau un plan de transfer este o hotărâre judecătorească. Planul prezintă, de asemenea, un aspect contractual, în cazul în care au fost constituite comitete de creditori.

Durata planului nu poate să depășească zece ani, respectiv cincisprezece ani în cazul fermierilor.

Instanța numește pe durata planului administratorul sau mandatarul judiciar în calitate de administrator însărcinat cu executarea planului pentru a monitoriza punerea în aplicare a acestuia.

Adoptarea planului pune capăt perioadei de observare. Debitorul își redobândește bunurile și poate să-și gestioneze din nou întreprinderea, sub rezerva măsurilor impuse de instanță în cadrul planului.

Debitorul trebuie să respecte prevederile planului în toate aspectele sale.

În caz contrar, în caz de neîndeplinire a angajamentelor sale sau în caz de intrare în încetare de plăți în cursul executării planului de salvagardare sau de reorganizare judiciară, debitorul se expune anulării planului și reluării procedurii.

Conversia în lichidare judiciară

Lichidarea judiciară poate fi pronunțată în timpul sau la sfârșitul perioadei de observare inițiată printr-o hotărâre de salvagardare, precum și printr-o hotărâre de reorganizare judiciară.

Instanța trebuie să dispună lichidarea judiciară din momentul în care continuarea activității întreprinderii se dovedește imposibilă sau în momentul în care nu poate fi adoptat un plan de transfer în cadrul procedurii de reorganizare judiciară.

Încetarea obligațiilor debitorului persoană fizică aflat în lichidare judiciară

Desistarea debitorului începe din ziua pronunțării lichidării judiciare până la încheierea lichidării. În acest moment, acesta își recuperează drepturile și poate din nou să exercite acțiuni.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

Finalizarea executării planului de salvagardare sau de reorganizare judiciară nu permite creditorilor care nu și-au declarat creanța să inițieze acțiuni împotriva debitorului.

Reluarea în mod excepțional a procedurilor individuale este prevăzută în mod expres numai în cazul încheierii procedurii de lichidare judiciară din cauza lipsei de active suficiente.

Momentul în care procedura de insolvență este considerată încheiată

Perioada de observare este perioada cuprinsă între data hotărârii de deschidere a procedurii de insolvență și data hotărârii prin care se adoptă planul de salvagardare sau de reorganizare judiciară sau prin care se pronunță lichidarea judiciară.

În cadrul procedurii de salvagardare, precum și în cadrul procedurii de reorganizare judiciară, se continuă activitatea pe durata perioadei de observare, iar debitorul continuă, în principiu, să-și administreze întreprinderea, cu anumite restricții.

În cazul în care există o posibilitate reală ca întreprinderea să fie salvagardată, perioada de observare ar trebui să se încheie cu un plan de salvagardare sau de reorganizare judiciară.

Adoptarea unui plan de salvagardare sau de reorganizare conduce la recuperarea de către debitor a capacității sale de gestionare a întreprinderii, însă aceasta nu pune capăt procedurii.

Într-adevăr, încheierea procedurii are loc după ce raportul de încetare a misiunii administratorului și a mandatarului judiciar a fost aprobat de către judecător. Președintele tribunalului emite ulterior un ordin de încheiere, care constituie o măsură de administrare judiciară care nu poate face obiectul unei căi de atac.

Procedura este astfel încheiată din punct de vedere judiciar din data emiterii ordinului de încheiere.

Cu toate acestea, efectele procedurii nu se opresc odată cu ordinul de încheiere, întrucât planul de salvagardare sau de reorganizare judiciară este încă în curs de desfășurare.

Debitorul trebuie să respecte prevederile planului în toate aspectele sale.

În caz contrar, în caz de neîndeplinire a angajamentelor sale sau în caz de intrare în încetare de plăți în cursul executării planului de salvagardare sau de reorganizare judiciară, debitorul se expune anulării planului și reluării procedurii.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

Costurile și cheltuielile aferente procedurii sunt suportate de întreprinderea care face obiectul procedurii de insolvență.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

În cazul în care instanța deschide o procedură de reorganizare judiciară sau de lichidare judiciară, data de încetare a plăților de către debitor este considerată, în principiu, a interveni la data deciziei de deschidere a procedurii.

Cu toate acestea, instanța are posibilitatea să fixeze data de încetare a plăților la o dată anterioară de până la 18 luni înaintea datei de deschidere a procedurii de insolvență.

Intervalul de timp de la data încetării plăților până la data deschiderii unei proceduri de reorganizare judiciară sau de lichidare judiciară este denumit în acest caz „perioadă suspectă”.

Anumite acte încheiate de debitor pe parcursul perioadei suspecte care par frauduloase se anulează.

Acțiunea în declararea nulității a actelor încheiate în perioada suspectă ține de competența exclusivă a instanței sesizate cu procedura.

Exercitarea acțiunii este rezervată administratorului judiciar, mandatarului judiciar, lichidatorului sau ministerului public.

Creditorii pot exercita, individual sau colectiv, prin intermediul mandatarului judiciar, o acțiune în constatarea inopozabilității actelor încheiate de către debitor.

Actul este nul în raport cu toate persoanele, iar nulitatea produce efecte retroactiv.

Există douăsprezece cazuri în care actele suspecte atrag **nulitatea obligatorie**:

- Toate actele cu titlu gratuit de transfer de bunuri mobile sau imobile;
- Orice contract comutativ în care obligațiile debitorului depășesc considerabil obligațiile celeilalte părți;
- Orice plată, prin oricare metodă, pentru datorii care nu erau scadente la data efectuării plății;

- Orice plată pentru datorii scadente, realizată în alt mod decât în numerar, bonuri de comerț, transfer, borderouri de cesiune sau oricare alt tip de plată general acceptat în relațiile comerciale;
- Orice depunere și orice consemnațiune de sume efectuate în urma unui gaj asupra unui bun în lipsa unei hotărâri judecătorești care a dobândit autoritate de lucru judecat;
- Orice ipotecă convențională, orice ipotecă judiciară, precum și ipoteca legală a soților și orice drept de garanție sau de gaj constituite asupra bunurilor debitorului pentru datorii contractate anterior;
- Orice măsură asigurătorie, cu excepția cazului în care înscrierea sau actul de punere sub sechestru este anterior datei de încetare a plăților;
- Orice autorizare și ridicare a opțiunilor pentru angajații întreprinderii;
- Orice transfer de bunuri sau de drepturi într-un patrimoniu fiduciar, cu excepția cazului în care un astfel de transfer are loc cu titlu de garanție pentru o datorie contractată simultan;
- Orice act adițional la un contract de fiducie care afectează drepturile sau bunurile deja transferate într-un patrimoniu fiduciar pentru garantarea de datorii contractate anterior respectivului act adițional;
- În cazul în care debitorul este o întreprindere profesională unipersonală cu răspundere limitată, orice utilizare sau modificare a destinației unui bun, sub rezerva plății unor venituri care nu sunt utilizate pentru activitatea profesională, din care rezultă o diminuare a patrimoniului care face obiectul procedurii în beneficiul unui alt patrimoniu al întreprinzătorului respectiv;
- Declarația notarială de insesizabilitate întocmită de debitor.

Aceste acte trebuie să fie anulate de instanță, indiferent dacă părțile sunt de bună-credință sau de rea-credință.

De asemenea, instanța poate anula actele cu titlu gratuit de transfer de bunuri mobile sau imobile, precum și declarația de insesizabilitate, efectuate în cele șase luni anterioare datei de încetare a plăților. Aceste cazuri fac obiectul nulității relative.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 13/02/2018